

Posudek diplomní práce Terezy Smolákové: „Srovnání etického ideálu člověka u Platóna a Augustina“

Diplomní práce Terezy Smolákové je věnována tématu na pomezí filosofie a etiky a předpokládá tedy dobrou orientaci autorky v těchto disciplínách. Zároveň se týká jak otázek současných, tak dějinně ustavených. Jde tedy o téma značně obtížné. Hned na začátku mohu konstatovat, že se autorka s těmito obtížemi vyrovnala se ctí.

Práce je postavena na srovnání etického ideálu člověka vrcholné antiky, jak jej můžeme najít u Platóna a pozdní antiky, která již odkazuje k budoucímu pohledu středověkému, jenž je prezentován Aureliem Augustinem. Autorka ovšem organicky začíná vymezením tématu i po stránce obecně etické, neboť potřebuje ukázat své pojetí pojmu „etický ideál“. Na malé ploše, kterou může tomuto tématu věnovat, se jí to podařilo.

Nejrozsáhlejší část práce je věnována rozboru myšlenek Platóna a Augustina, opřenému o jejich spisy, které jsou pro zkoumaný problém relevantní. Autorka zde prokázala svou schopnost pracovat s prameny a orientovat se v poměrně rozsáhlé literatuře sekundární, kterou průběžně využívá, aniž by práce nabyla podoby pouhé kompilace. To platí zejména o části, která se týká děl Augustinových. U zpracování Platónových děl je pozitivem to, že v symbióze rozborů Novotného a Patočky dokáže najít klíč k vlastnímu rozboru vybraných Platónových dialogů. Zdařilé jsou zejména pasáže věnované Augustinově pojetí lásky a pořádku.

Diplomantka v částech II A a II B založila svou práci solidně, i když značně široce. Vyplývá z toho řada pozitiv – práce je opřena o znalost materiálu, nepodléhá tradičním nedostatkům studentských prací, postavených na jednom výchozím náhledu, který pak již není dále schopen rozvíjení. Rozmanitost výchozích textů vytváří autorce dostatečný prostor pro samostatné myšlení. Přináší to však i jistá negativa. Kdyby totiž autorka stejně široce pojala i část věnovanou srovnání obou myslitelů, rozrostla by se práce neúměrně, a tak řada velmi zajímavých námětů v části II C může být pouze nahozena a nikoli solidně rozpracována.

Práce vykazuje také některé nedostatky po stránce formální. Např. na str. 78 je zmatek v citaci – na konci stránky jsou uvedeny uvozovky, které ovšem nikde nekončí a v poznámkovém aparátu nemají číslo příslušného odkazu, na str.15 chybí pod čarou určení citací 12 a 13, které jsou v textu označeny, na str.21 je překlep „žaloba na vlastního obce“. Pokud jde o celkovou koncepci, pak II A na třech řádcích jako samostatná podkapitola je zbytečná a otázkou je i zařazení životopisů Platóna a Augustina na konec kapitol věnovaných jejich tvorbě.

Hlavní přednost práce, to je samostatný tvořivý přístup k řešení teoretických problémů, ale dalece převyšuje její nedostatky. Proto práce jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji stupněm velmi dobře.

Pro rozpravu při obhajobě navrhuji téma : V čem vidíte nejpodstatnější rozdíl mezi ideálem člověka ve vrcholné antice a v patristice?

Praha 29.12.2006

.....
Dr.Miloslava Blažková, CSc.